

dák állítják, emelik saját keblükből a megtévelyedett nemzet fölé minden téren a kalóz vezéreket, becsületes, önfeláldozó nemzeti munkát végeznek azon választottak, a kik e bandákkal szembeszállván, önlétüket kockáztatva, világosítják a szerencsétlen elvakult népet. Ezer csalódások, szenvedések, üldöztetések árán készítgetve az utat ama támadó erős lelkeknek, kik jönni fognak, kik megtörik a szerencsétlen Magyarországot emészítő bandák uralmát, mint ahogy Urunk Jézus vére hullajtása árán feloldozta a világot a gonosz hatalma alól.

Budapest, márcz. 6.

A függetlenségi-párt értekezlete.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as (Kossuth-) part tegnap este látogatott értekezletet tartott, a melyen György Elek elnökölt. Napirenden volt a pénzügyminiszteri tereza költségvetése, a melyet Barta Odón ismertetett. A költségvetéshez többen szöveltek hozzá, köztük Csavolszky, György, majd ismét Barta. Végül a part elhatározta, hogy a költségvetést általánosságban sem fogadják el.

A villamos vasutról.

Hogyan építik a villamos vasutat.

Debreczen, márc. 6.

A helyi vasút motorikus erejének megváltoztatása nemcsak kívánatos, hanem szükség-es is a forgalom gyorsabb lebonyolítása céljából s közlekedési szempontból is.

Szalad legyen kritikái bírálat alá venni

Az örök menyasszony.

A Debreczen-i tereza.

Valóságos talány volt előttünk Kutas tanár. A nagyobb diákok soha minden dologt elbeszéltek, mi kismányk ebből keveset értettünk, csak annyit, hogy Kutas tanár ur nagyon okos ember, meg, hogy olyan menyasszonya van, a ki sohasem lesz a felesége.

Nem igen gondolkodtunk azon, hogy mit higgyünk, mit ne, inkább törődünk a hígevel es golyozással.

Mégis nagyon vartuk a harmadik osztályt, a melyben Kutas tanár ur tanította a fizikát.

Az első óra után összenézünk mindnyájan s szinte haragudtunk, hogy már vege van az órának. Az a szürke fejú, haragos arcú ember, a ki örökké egy kopottas tubakszínű kabátban járt, egészen átvaltozott, mikor magyarozott. Aztán, hogy magyarozott, szó szót követett, csak úgy folyt belőle a beszéd mintha olvasta volna. Fekő arcán halvány pirosság ömlött el, szeme ragyogott. A nyüzsgő hangyaboly, melyet semmiféle szigorúság el nem tudott némtani (híres rossz osztály volt). Kutas tanár ur szavát úgy hallgatta, mintha megvargazoltak volna.

Molnár Jóska jószántából lett fogadást, hogy a Kutas tanár ur órájában semmi esemlyt nem követ el, pedig ő nagy imponátor volt, mesteri módon tudta zavarni az előadásokat.

az átalakításra vonatkozólag felmerült tervezeteket.

Részemről sem az alsó, sem a felső vezetékes villamos pályát nem tartom czél-szerűnek, hanem az „Accumulátorok“ alkalmazását, s hogy a közigazgatási bejárás mérnök tagjai miért hagyták teljesen figyelmen kívül, érthetetlen.

Az alsó vezetékek esatornája megtelik vízzel, szeméttel (a szekér kerek beleesik?) s ne volna más megoldás, mint végig ültetni a várost otromba faágasokkal vagy öntött vasoszlopokkal, hogy a felső vezetékek huzalját rájuk alkalmazhassák?

Az alsó vezetéket még Budapesten sem tudják eléggé tisztán tartani, hát még Debreczenben s ha egy kocsit elakad az egész forgalom fennakadást szenved, a nagy feszültségű villanyáram könnyen átesap a kocsit szedő hajóján s míg el nem égette a hajót meg se lehet közelíteni, ekkor aztán a következő kocsit egyidőre letaszítja a eslekvés színpadáról.

A felső vezetékek kopása, rozsdásodása által könnyen okoz balesetet, halált, ha valakinek vagy valaminek a nyakába szakad, a mint Budapest példája előttünk áll.

Ezen kívül tetemes energia veszteséggel jár a vezetékes pálya — az anyagiakról nem is szólva — áram elvezetés, elesapodás és kisugárzás által.

Az áram fejlesztő dynamógépek — mint minden gőzgép — csak egy tizedrészeszt adják vissza az átalakult energiának. Ezt a tizedrészt kellőképen kiaknázni ez elja a technikanak, ez a tizedrészt a miniummra esőkken a vezetékeken s az áram intenzitása a legjobb akarat mellett sem lehet egyenletes.

Mikor a fizikai terembe felvitt Kutas tanár ur, meg jobban bántunk. Annyi esillogó szerszám, gép volt ott, hogy szinte fejünk is szédült a nézésbe Kutas tanár ur elővette hol az egyiket, hol a másikat s mutatott valami különösöt.

— No, Molnár Jóska, ezt csináld meg, mondtuk, Molnár Jóska kapitálált s készségesen elismerte, hogy Kutas tanár ur még nála is nagyobb mester. Pedig ő is nagy mester volt. A híres zenélő sárkányok az ő közeléből kerültek ki.

Most már tudom, hogy inkább huncut ság volt benne nagy, mint mesterség, mert a zenélő sárkány igen egyszerű volt. Egy nagy papírsárkány s egy zaeszkóban hozzá kötött maeszkából állott az egész szerkezete. Nagyszerűen zenelt felszerelve. De hát akkor bántunk.

Ha már Molnár Jóska elismerte Kutas tanár urat, hogyne mi, ki mindnyájan semmi voltunk hozzá képest.

— Nem is hiszem, hogy nem a sátnal ezimborál vélekedék — Gulyás Jani.

— Ezért nem jár kint, azért zárkózik mindig a szobájába, mondta egy másik.

— Volt-e már valaki a lakásán? kiáltá Ács Pista.

Kérdősködtünk mindenféle, Molnár Jóska még a nagy diákokat is megkérdezte, de bizony nem találtunk egyet sem, aki ott lett volna.

Ugyan mért zárkózik el? Mit tartoga

Ezek előrebocsátása után röviden felsorolom az accumulator előnyeit: tiszta, kis helyen elfér, könnyen kezelhető, egyenlő feszültségű áramot ad, csekély befektetést igényel, s legkevésbé energia veszteséggel jár.

Mind oly előnyök, melyek az accumulator suprematiáját biztosítják, s 20-22 év óta mind szélesebb tért hódítanak, gyári motorok, automobilon s hajók hajtásában.

A jelen esetben minden vasúti kocsit egy-egy villamos automobillt képezne.

Nem tartom időszerűtlennek, ha az accumulatorok szerkezetéről röviden megemlékezem:

Egy tartályban oxydréteggel bevont ólomlapok vannak tetszésszerű számban egymással párhuzamosan behelyezve, melyek között kévsavval savanyított víz tölti ki. Ha e készülékbe villanyáramot vezetünk, azaz árammal megtöltjük a következő electrolytikus folyamat áll elő: a víz felbomlik s az anódon lerakódó oxygen az ólomoxyddal ólomhyperoxydot képez: $PbO + O = PbO_2$. A katódon kivált hydrogen pedig az ólomoxyd oxygenjével vizet alkot $PbO + 2H = Pb + H_2O$. Az oxygéntől megfosztott ólom, mint ólomlapló marad vissza, mint a Döbereiner-fele hajdani gyújtó készüléknel a platina lapló. Ebben áll az accumulator megtöltése, a helyzeti energia felhalmozása. Az így megtöltött accumulator könnyen szállítható vagy használatüg földre tehető.

Használat alkalmával, a midőn a helyzeti energia mozgási energiává változik át a töltési árammal ellenkező „kisülési“ áram keletkezik ugyancsak vegyi átalakulások foly-

ott. Mind olyan kérdések, melyre felelni nem tudtunk.

Egy öreg asszony volt vele, az edes anyja, töle nem tudhattunk meg éppen semmit.

— A menyasszonyát tartja ott elzárva mondta Ágócz Laci, úgy lesz az valóság-gal, hagytuk rá, esakhogy aztán más titok ne legyen még ott.

Kutas tanár ur titokszertü rejtélyes embernek tűnt fel előttünk, úgy állott ami gyerekkfantáziánkban.

Akarkhogy is, de bejutunk hozzá, mondta Molnár Jóska.

Be, be, de, hogy? Szinte belebetegedtünk a kíváncsiságba.

Kerestünk egy alkalmat, egyszer aztán megjött. Kutas tanár ur kivezetett bennünket a mezőre estefele, az égről magyarozott valamit. Itt aztán, mivel az iskola komoly szeme nem nézett ránk, nem volt se pad, se katedra, sokkal szabadabban éreztük magunkat.

Szabad volt ugrálni, beszélni is. Itt Kutas tanár urra is úgy néztünk, mint más közönséges emberre.

Sok mindent kérdeztünk tőle, szeretettel válaszolt minden kérdésünkre.

Nini, gondoltuk, hiszen lehet a Kutas tanár urral beszélni, nem haragszik. — Molnár Jóskaiban olyan magasra hágott a bátorság, hogy nem felt olyant, kérdeztük, a mi éppen a legkényesebb dolog volt.

— Igaz, mondta vakmerően, hogy a

tán, a midőn az ólom-hyperoxyd reducálódik ólomoxyddá:

az ólomtapló pedig oxydálódik ólomoxyddá s így a kiürült accumulator visszanyeri a kezdeti állapotot, a mikor is az áram fejlesztő telepen újra tölthető.

Természetes, hogy az accumulator hatásfoka egyenes arányban áll az ólomkeretek számával és nagyságával és a töltési időtartammal.

És most mindőn e harmadik fajta vilányos kocsik alkalmazására bátor voltam felhívni az illetékes körök figyelmét, szolgáltatást vélteljesíteni a város fejlődésének, szépítésének s közvetve a nagy közönségnek.

Adja Isten mielőbb megvalósuljon.

Dr. Sz. K.

Színház.

Színházi műsor:

Szerdán márc. 6-án: **A tévedt nő.** Nagy operette.

Csütörtökön, márc. 7-én **A kis szökevény.** Operette 3 felvonásban.

Pénteken, márc. 8-án **A boszorkányvár.** Operette 3 felvonásban.

Szombaton, márc. 9-én **A tévedt nő.** Nagy opera négy felvonásban.

Vasárnap, márc. 10-én két előadás; 3 óraker, felhelyárakkal: **A királyfogás.** Operette 3 felvonásban. — Este 7 és fél óraker, bérletszűnetben: **Mária bátyja.** Eredeti népszínmű 4 felv.

Cyranó helyett — Becsületszó.

Tegnap estére ismét Rostand szenzációs nagy sikert elért darabja Cyranó de

Bergerae volt műsorra tűzve. A színház nézőtere meg is telt, hogy gyönyörködjenek Rostand poétikus darabjában.

Pontban 7 óraker megis kezdtek az előadást. Az igazgató — Cyranó személyesítőjén már akkor észre lehetett venni, hogy rekedt, de azért folyt az előadás egy jó negyedóraig, mikor az igazgató rekedtsége miatt, ki beszélni is alig tudott már — felvonás alatt — hirtelen lebocsájtották a függőnyt.

Csakhamar megjelent a függöny előtt Bartha s jelezte, hogy az igazgató rekedtsége miatt Cyranó előadása elmarad — s helyette Szigeti József kedves vigjátéka „Becsületszó”-t adják elő.

Ehez a „hirtelen rekedtséghez” lenne néhány megjegyzésünk. Megtörtént gyakran s ma is megtörténik, hogy egyik-másik főszereplő előadás alatt hirtelen rosszul lesz s e miatt az előadást felbe kell szakítani. A közönség az ilyen esetben sajnálattal veszi tudomásul az esetet s megnyugszik a megmáshatatlanságban.

Tegnap is megnyugodott, de e mellett nagyon is bosszankodott.

Ha hirtelen rekedt volna el az igazgató — az más dolog, de Komjáthynek azt már reggel kellett feltétlenül éreznie, hogy este ő nem képes egy olyan óriási szerepet végigjátszania. Ezt ő jól tudta, érezte, mert a tegnap este beállt rekedtség nem pillanat műve volt — azt észre lehetett venni már hetfőn este is.

Allíttasson ki Komjáthy maga részére orvosi bizonyítványt, az orvos föltétlen konstataálni fogja, hogy ő már reggel rekedt volt — már akkor ki voltak merülve hang-

szálai. Ezt éreznie, tudnia kellett az igazgatónak, miért nem változtatta tehát meg még reggel a műsort.

A közönség — ezt jól tudta az igazgató is — Cyranóra elmegy, s megtelik a nézőtér, de más darabra aligha telik meg. Számításában nem esalódott, de azt is gondolta, majd előadás közben változik meg a műsor. Ugy is történt, hiszen ha leveszi a műsorról Cyranót, s a jövő hétre tűzi ki, akkor is megnézte volna a közönség de más darab, kérdés, vonzott e volna telt házat.

Ismételten hangsúlyozzuk, az igazgatónak tudnia kellett, hogy ő este nem képes Cyranó óriási szerepét akadálytalanul végig játszani; mért nem vette hát le a műsorról.

Az ilyen helytelen intézkedések nem vezethetnek jóra s a közönség az ilyen intézkedésekből megalkotja véleményét.

Reméljük s el is várjuk, hogy ilyen esetek többé elő nem fordulnak.

Az igazságnak tartozunk meg azzal, hogy megemlítsük a „Becsületszó” előadását.

Daczára hogy hirtelen vették elő, kifogástalan összjátékban mutatták be.

A szereplők — Szabó Irma, Odry, Kiss Irén, Tanya pompásan megfeleltek feladatuknak.

Az erkölcstelen főváros.

Rendkívül érdekes okmányt kapott a napokban a debreczeni színház bizottság, a szegedi színügyi bizottság köriratát, amelyet az a vidéki színészet állami segélyezésére előirányzott összeg megduplázására irányuló mozgalom fölkelésére bocsátott ki. Megküldötték ezt az összes vidéki színügyi bizottságokhoz s benne igen helyesen van leírva a vidéki színészet mostani sok baja s főként az a hazafias, nemzeti, puritán program, amelynek a „főváros utján beözönlő erkölcstelen jellegű, veszedelmes és nemzetközi irányzat ellenében” való betöltése éppen a színügyi bizottságok kötelessége.

Szószerint így hangzik a köriratnak erre vonatkozó alinea:

„A magyar drámairodalom pang, a színész nemzedék pedig degenerálódott s ezeken a bajokon csak olyan megoldás segít, amely állandósítja a magyar színpadnak és magyar népszínmű irodalomnak azt az egymásra való természetes kölcsönhatását, amely elesenevészedett színművészetünket újra fejlődésképesé teszi, drámairodalmunkat pedig képessé teszi arra a védelmi harcra, amelyen kifejtenie kell, hogy a művelt nemzetek nagy versenyében nemzeti egyéniségét teljesen el ne veszítse és nemzeti magyar kulturánkat megmentse a főváros utján beözönlő erkölcstelen jellegű veszedelmes és nemzetközi irányzat ellenében.”

Arra már igazán kíváncsiak vagyunk a debreczeni színházbizottság fog-e ebben a tekintetben lépéseket tenni.

tanár ur otthon elzárva tartja a menyasszonyát?

No, gondoltuk, most baj lesz, Molnár Jóska alighanem kicsapják, hogy mer ilyet kérdezni.

Kutas tanár ur egy ideig nézett, látszott rajta, hogy meglepte a kérdés. — Azután szeliden így szólt Molnár Jóska felé:

— Kiváncsi vagy rá? Igaz, fiacskám. Meglepődtünk, szinte kővé meredten álltunk. Mégis okos gyerek az az Agócs Laci, hogy eltalálta.

— Gyertek el holnap délután valamennyien, folytatta Kutas tanár ur hozzánk fordulva, majd megmutatom.

Egész éjszaka nem tudtam aludni, no most mindent megtudunk. Mégis csak a Molnár Jóska az igazi mester, kinyitotta a Kutas tanár ur szobáját. Agócsnál gyülekeztünk össze másnap, egyse hiányzott közülünk, még Bonus Peti is elbicegett, pedig nagyon panaszkodott, hogy fáj a lába.

— Ugyan minő lesz? szép-e? — találgattuk.

— Azt mondom én, hogy nagyon csunya, mondta Keresztesi Pali, mert ha szép volna, feleségül venné és nem tartaná bezárva.

Ebbe aztán belenyugodtunk. — De ugyan mit látunk meg, ugyan mit?

Remegve esengtünk a bezárt kapun.

— No most, no most, suttogtuk, hogy hogy Kutas tanár ur szobája ajtajához értünk, Molnár Jóska kopogtatott. Izgatottak voltunk mindnyájan.

Kutas tanár ur szeliden, mosolyogva fogadott, ott ült a nagy, széles íróasztalánál. Tele volt a szobája könyvekkel, az íróasztala is csak úgy görnyedt.

— Itt vagyok, mondta, no mindjárt megmutatom a menyasszonyom, fiaim, jöjjetek közelebb.

Valamennyien oda álltunk az íróasztala köré. Akkor Kutas tanár ur elővett egy igen vastag könyvet.

— Lássátok, ez az én menyasszonyom, mutatta ez, a tudomány, ennek fogadtam örök hűséget, igyekezzetek ti is ilyen menyasszonyra szert tenni, mert ezt senki el nem veheti tőletek; ez mindig a tiétek marad, mert a tudomány örök.

Éreztem, a hangja hogy reszket a megindulástól s úgy láttam, mintha könyv szökött volna a szemébe.

Mikor kijöttünk, láttam Molnár Jóska arcán, hogy elégedetlen.

— Te Jóska, mondtam neki, hiszed te, a mit Kutas tanár ur mondott?

— Nem én, felelte Molnár Jóska.

— Én se hiszem, sugtam, hisz ez rettenetes volna.

... Most jut eszembe, hogy én akkor a Kutas tanár ur íróasztalán egy megfakult, fekete keretes, halvány női arcképet is láttam.

Nógrádi László.

Százhatvan színész kenyér nélkül.

Hat vidéki színigazgató — Bokody Antal, Demény Albert, Fekete Béla, Fekete Miksa, Hevesi József és Kiss Pal — a nyomorúság viszonyok miatt nem bírta megfizetni a hátralékos nyugdíjilletékeket, ezért megvonták tőlük a színigazgatói engedélyt s ezzel kiűzték százhatvan színész kezéből a kenyeret. Lehetséges, hogy az illető igazgatók a nyugdíjhátralék meg nem fizetésével oly mulasztást követtek el, a miért meg kellőlük vonni az engedélyt, de mi része van a mulasztáshoz annak a sok szegény színésznek, aki a nevezett igazgatók tarsulatainál működik, hogy most, negyhettel virágvasárnapja, vagyis az elszereződzsek ide előtt hivatalból a legnagyobb nyomornak tegyék ki őket. A vidéki színészetnek most már országos felügyelője van, s kérdezzük gróf Festetics Andort, mikép szándékozik a kenyerüktől megfosztott színészekről gondoskodni.

NAPI HIREK.**Márczius idusa.**

A szabadság, egyenlőség és testvériség nagy napja nemsokára újból ránk köszönt. Ötvenharmadszor bontja virágait a kikelet, a természet újraébredésével feltámad a lenyűgözött szellem újraszületésének nagy napja is. Balszerencse, sorscsapás nem volt képes meglőnni márcz. 15-ének varázserejét, csak olyan lobogó lánggal, hazafias szent lelkesedéssel üli meg ezt a napot mostan is a magyar, mint 53 évvel ezelőtt, a hőrszok, a földistenek korszakában. Debreczenben — mint mindig, ez idén is ünnepségeket rendeznek márc. 15-én, különösen az egyes iskolákban. A márczius 15-iki állandó bizottság — mely első sorban van hivatva ünnepelni — szintén gyűlésezett már a hazafias ügyben. Az ünnepélyek részletes programját közölni fogjuk.

A közigazgatási bizottság ülése.

Debreczen város közigazgatási bizottsága tegnap d. u. Degenfeld főispán elnöklésével ülést tartott, melyen a város múlt havi viszonyairól szóló jelentéseiket terjesztették elő az egyes szakreferensek.

A Vecsey-Bruckner gyászünnepe.

A debreczeni főiskolai kantus minden év márczius 5-én kegyeleletes emlékünnepelet szokott rendezni néhai alapítóinak emlékezetére. Ez az ünnepelet, mely Vecsey-Bruckner, Nagy József, Magyar, Kegyes Kádár István, Fráter Ida és Sipos Margit emlékezetét ülti fel, tegnap délután folyt le a főiskolai énekeremben. A nagyterem zsufoltságig megtelt közönséggel, a melynek sorában ott volt a Vecsey család két képviselője: Vecsey Imre főjegyző helyettes és Vecsey Zoltán földbírtokos családjával. A kantus gyászereke után dr. Erlős József felügyelő tanár mondott meleg emlékbeszédet az alapítókról, a mely után a jutalmat nyújtó kantus tagok neveit olvasta fel a jegyző. Ezután Szücs László hittanhallgató szavalt, majd a kantus énekelt el kiváló preczizi-

tással Huber Csatafalát. Baja Mihály adta elő ezután Ujfalussy Géza zongora játéka mellett Várady Antal Akácvirágok című melodramáját. Miron Gerő vizsgavallata után a kantus fejezte be a szépen sikerült ünnepélyt, melyről a közönség a legnagyobb elismeréssel távozott.

A város tanügyi állapota.

Csányi Viktor tanfelügyelő jelentésében tegnap d. u. a közig. bizottság ülésén beszámolt a város múlt havi tanügyi viszonyairól. A jelentés szerint február hóban az iskolákat szorgalmasan látogatták a tanfelügyelők. Ragályos betegség nem gátolta a tanítás menetét.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter f. évi 5153. szám alatt kelt leiratában a debreczeni ev. ref. tanítónőképző intézet felállítását tudomásul vette, melynek a nyilvánossági jogot megadta, oly feltétellel, hogy az intézet I. és II. osztályai az 1901—2 és 1902—3 tanévek folyamán okvetlen megnyitandók. Az új intézet fölött az állami felügyelettel a kir. tanfelügyelő bízott meg.

Ugyancsak a vallás- és közoktatásügyi miniszter a debreczeni kir. tanfelügyelőséghez küldött leiratban megbizta a tanfelügyelőt, hogy mindazoknak, a kik a tanítói arhavázban felállított karácsonyfához bármily segélyvel járultak, fejezze ki köszönetét.

A tanítói arhavázban, a tanfelügyelő jelentés szerint a múlt évben összesen 152 növendék volt.

Debreczen egészségügye.

Dr. Sárvári Gyula Debreczen városi tisztifőorvosa a tegnap tartott közigazgatási bizottsági ülés elé beterjesztette jelentését Debreczen egészségügyéről. A jelentés szerint: „A közegészségügyi viszonyok február hóban az ezt megelőző hóhoz hasonlóak voltak és attól nem különböztek. Megbetegedések e hónapban is nagyobb számmal merültek fel, azonban a halálozási százalék kedvező volt. A megbetegedések leginkább a légzőszervek hurutos és lobbos bántalmából állottak. Heveny ragályos betegségek közül az influenza esőkkent. Vörheny, köhögés, roncólótoroklob és hasihagymáz szörvényszerűen észleltettek. Hasi hagymázban két, roncóló toroklobban pedig egy halálos eset fordult elő.

Hogy pártoljuk az ipart?

A hazai ipart nem pártolni, hanem csinálni kell. Ennek a folyamatnak az alapja az, hogy mindenütt első sorban hazai nyersanyag legyen tárgya az ipari készítménynek. Olyan természetesnek látszik ez, hogy kar volna rá több szót vesztene. A gyakorlati élet azonban hihetetlen jelenségeket felszínre. Hihetetlen, de igaz, hogy ezt a természetes legfőbb elvet még alamlag szubvencionált gyárakban is bevezetik szem előtt, vagy a mi meg emel is rosszabb terv szerűen negligálják. Ilyen vállalat például a temesvári kalap és kalapzomb gyár, a mely az államtól szubvencziót kap ugyan, de azért magyar gyárukat egyáltalában nem vásárol, termékeit a külföldön készítteti s a temesvári telepen ugyszólván csak az utolsó apperturákat vegezteti. Így csinálnak ipart Magyarországon. A felügyelet tisztelné, hogy az ilyen misztifikációt lehetetlené

tegye, valamint hogy a gyáralapításokat egyáltalán nagyobb ellen őrizésnek kellene alávetni.

Bay Ferencz temetése.

Tegnap délelőtt kísérték ki utolsó útjára városunk köztiszteletben élt polgárát, néhai ludányi Bay Ferenczet szaboles megye volt főjegyzőjét. A temetésen az esős idő dacára óriási közönség jelent meg, s a város előkelősége is lerótta a kegyelet adóját, majd teljes számmal jelenve meg a Csapó utcai gyászházban.

A gyászoló közönség soraiban ott voltak: Kiss Aron püspök, Wolafka Nándor róm. kath. püspök, gróf Degenfeld József főispán, Bernáth Elemér kir. táblai elnök, Széll Farkas, Szegheő István tanácselnök, a táblai bírák csaknem teljes számmal, Szücs Miklós törvényszéki elnök, Komlóssy Arthur városi főjegyző, Oláh Károly, Bészler Karoly, Király Gyula tanácsnokok, Aczel Géza főmérnök, a királyi törvényszék több bírája, dr. Bartha Béla akadémiai igazgató, Rasó Gyula alispán, Veszprémy Zoltán megyei főjegyző stb. stb. Az egyházi szertartást Könyves Tóth Kálmán lelkész vegezte. A megható gyászbeszéd után megindult a szomorú menet a temető felé, melynek nyitott sirja örök pihenőre fogadta az életben közszeretben s köztiszteletben álló férfit.

A „Zion” egylet jubileuma.

Mint ősmertes, a debreczeni „Zion” betegsegélyező egylet e hó 10-én ünnepeli fenállásának 10 éves évfordulóját. A jubileum alkalmából diszközgyűlést és táncestélyt rendez, melyre a következő meghívót vettük:

Meghívó, a „Zion” debreczeni betegsegélyező-egylet 1901. márczius hó 10-én, d. e. 10 órakor a „Bika”-szálló dísztermében tartandó diszközgyűlésére. Targysor: 1. Előnöki megnyitó. 2. Ünnepi beszéd: Dr. Popper Alajos díszelnök ur által. 3. Az egylet 10 éves történetének felolvasása. 4. Aldás: főtisztelendő Krausz Vilmos főrabbi ur által. 5. Záró beszéd.

Meghívó, a „Zion” debreczeni betegsegélyező-egylet fennállásának tízéves jubileuma alkalmából 1901. márczius hó 10-én a „Bika”-szálló dísztermében tartandó táncestélyére. Belépti díj: Személy-jegy 2 korona. Család-jegy (4 személyre) 6 korona. Jegyeket előre lehet váltani: Boros Testvérek, Fekete Jakab, Markus Miksa, Rózsa Lajos, Schwarcz M. L. és Weisz Sándor uraknál. Kezdeté 8 és fél órakor. Felülfizetések, a jótékonykezrela való tekintettel, köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Hangverseny matinée.

A debreczeni zenede — középosztályú növendékei haladásának bemutatása végett — folyó 1901. évi márczius hó 10-én, vasárnap hangverseny-matinéet rendez. A hangverseny műsora a következő: 1. Székelyi I. Rákóczy induló átírata. Előadja: Grünwald Alice. (Zongora tanszak közép tf. IV. o.) Tanár: Hites Lajos. 2. Sitt J. 65. mű. Hegedűverseny. Andante. Előadja: Hajdu Miklós. (Hegedű tanszak közép tf. IV. o.) Tanár: Füredi József. 3. Schütt E. 19. mű. Lassu keringő. Előadja: Weisz Ella. (Zongora tanszak közép tf. IV. o.) Tanár: Brück Gyula. 4. Pergolese. Trn giorno. Golfermann G. 54. mű. Etude-caprice. Előadja: Domániczky Teréz. (Gordonka tanszak II. o.) Tanár: Füredi Samu. 5. Mozart W. A.

Ábrád. D. moll. Előadja: Harsányi Kálmán, (Zongora tanszak közép tf. III. o.) Tanár: Hites Lajos. 6. Kiss J. A rab asszony. Költemény. Szavalja: Szüts Margit, (Szavallati tanfolyam.) Tanár: — B a l o g Békessy Rózsa. 7. Goldmark K. 18. mű. Szív-fájdalom. Lemaire G. Vous dansez Marquise. Énekli: Fábrián Julia, (Ének tanszak V. o.) Tanár: özv. Zivuska Ferenczné. 8. Chopin Fr. 64. mű. 2. sz. Keringő. Cis moll. Előadja: Békési Anna, (Zongora tanszak közép tf. IV. o.) Tanár: W. Domániczky Maria. 9. Kretschmann Th. Hegedűnégys. Előadják: Nagy Janka, Podolsky Margit, Papp Mariska és Fábrián Margit. Tanár: Füredi József. 10. Donizetti-Ascher. 27. mű. Lammermoori Lucia. Előadja: Poósch Margit, (Zongora tanszak közép tf. V. o.) Tanár: Hites Lajos. 11. Denza L. Jarj szerencsével. Barcarole. Énekkettős. Suppé F. Boccaccio operetéből az olasz énekkettős. Éneklik: Goldstein Jolán és Popovits Livia, (Ének tanszak IV. o.) Tanár: Özv. Zivuska Ferenczné. A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva tartanak. A 6. szám után 5 percnyi szünet. Kezdeté délelőtt 11 órakor pontban.

Meglötte a társát.

Nap-nap után olvashatunk hasonló szerencsétlenségről, hogy tréfából egyik-másik éretlen suhancz fegyvert fogtársára, hogy aztán megdöglött tétlél halálra sebezze azt. Ma délelőtt fél 12 óra körül a Kut-utca 14 számú házban történt hasonló szerencsétlenség. Az ott lakó F a z e k a s József lakatos egyik tanulója az áldozat. Az egyik tanuló fiu forgópisztolylyal játszódott, miközben oda került a társa is G é m Ádám lakatos tanuló. Eleinte nézegették a fegyver szerkezetét, majd G é m r e ráfogta tanuló társa a fegyvert.

— Na most meghalsz! — mondta nevetve.

A következő pillanatban eldördül a fegyver s Gém Ádám élettelenül zuhant a földre.

A házbeli azonnal összefutottak a l ö v é s z a j á r a, majd észlelgetni kezdték a halálra sebzett fiut. Nemsokára megérkezett a rendőrség kiküldöttje, aki intézkedett, hogy a szerencsétlenül járt lakatos tanuló a kórházba szállítsák.

A szerencsétlen fiu ki csak 19 éves mindeztideig nem nyerte vissza eszméletét. A golyó az orrán keresztül hatolt be az agyába. Az orvosok lemondtak az életéről.

A szomorú esetről értesítették az áldozat B-Ujvárosban lakó szüleit.

Lezuhant a robogó kocsirol.

Súlyos szerencsétlenség ért ma délelőtt a Hatvan utcán egy berugott embert. Varga János kocsi a Csapó utca végéről hordot szállított a Hatvan utcára. Utközben egyik pálinkamérés előtt megállította kocsiját s leitta magát a sárgaföldig. Alig tudott ismét felkapaszkodni szekerére. Nemsokára a kocsi elé fogott két ló megijedt valamitől s örült vágatással kezdett száguldani lefele a Hatvan utcán. A részeg kocsi remüléteben cleresztotte kezéből a gyepőt s így

történt, hogy egyik fordulónál a lovak közé zuhant, s a rohanó szeker a balkarján keresztül gördült. Ugy szették fel eszméletlenül a szerencsétlenül járt kocsist az utca kövezetéről, a balkarja tört el. Most a lakásán ápolják.

Eljegyzés.

Dicsőfi Kálmán kir. mérnök a keresk. miniszteriumban, Dicsőfi József debreczeni lelkész öccse tegnapelőtt eljegyezte Kolozsvárt P o h l Jolán kisasszonyt, P o h l Antal máv. főmérnök leányát.

Az orvos szövetség gyűlése.

A debreczeni orvos fiók-szövetség márczius 9-én délután 5 órakor, az orvos gyógyszerész-egylet helyiségében közgyűlést tart. A gyűlés tárgyai a következők: 1. Elnöki megnyitó. 2. Választmányi előterjesztések a következő ügyekről: Hirsch egylet. Tisztviselők önszegélyező egylete, dr. Nagel Zsigmond és társai beadványa. 3. Vidéki fiók-szövetségek átiratai. 4. Ügyészválasztás. 5. Titkári, pénztárnoki jelentések a múlt évről. 6. A tisztikar és választmány lemondása. 7. Tisztujtás.

Öngyilkos szerelmes.

Egy szerelmes szívű hajadon akart tegnap délelőtt megvalni az élettől, mert szerelmének tárgya egy csapodár szívű legény elfordult tőle s más leánynak kezdett udvarolni. Kenyitzky Zsuzsannának hívják a boldogtalan szerelme s mint szakácsné szolgált dr. Megyeri Pál ügyvéd Széchényi utca 35. szám alatti lakásán. Fiatal, esinos szemrevaló leány volt, s nem esoda, ha a legények körülrajongták. Ő azonban csak egyet szeretett, s ezt az egyet szive egész melegevel. Hanem a csapodár szívű legény érdemtelen volt erre a nagy szeretetre, mert pár hónap mulva egészen elhidegedett a szép Zuzsától. Hiába kérte a szép leány a legényt — nem tudta visszahódítani. Ez aztán halálra keserítette a szerelmes leányt. Tegnap délelőtt mérget kevert magának két csomag gyufából s azt megitta. — A háziasszonya vette észre a kinjában vonagló leányt s azonnal értesítette a rendőrséget, s orvost hivatott. Kiszállítottak a kórházba, ahol már jobban van. Az orvosok remélik, hogy az életunt szerelme megmentik az életnek.

Eljegyzés.

Hirsch Ignác debreczeni vállalkozó leányát Jeny kisasszonyt eljegyezte Rubinstein Herman N. Szebenből.

Az ipartestület közgyűlése.

E hó 17-én d. e. 9 órakor tartja Tóth Kálmán ipartestületi elnök elnöklésével a debreczeni ipartestület saját disztermében második évi közgyűlést. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. Etöljárósági jelentés az ipartestület múlt 1900. évi működéséről.

2. A testület 1900. évi zárszámadásának betérjesztése; számvizsgálók jelentése és határozathozatal a zárszámadás felett.

3. Az 1901. évi költségvetés megállapítása.

4. 12 előjárósági rendes. és 12 póttag választása.

5. 3 számvizsgáló választása.

6. Esetleges indítványok.

Halálozás.

Szomorodott szívvel tudatjuk szeretett édes anyánk özv. Szücs Ferenczné szül. Szabó Juliánna élete 77-ik, özvegyisége 20-ik évében f. hó 5-én reggeli 6 órakor, rövid szenvedés után történt elhunytat. Az elhunyt hült tetemei f. évi február hó 7-én d. u. 3 órakor fognak a Kandia-utca 13. számú háztól az ev. ref. kistemplomban tartandó gyászisteni tisztelet után a várduzó temetőben örök nyugalomra elhelyeztetni. Béke lebegjen hamvai felett!

Halálos pisztolypárbaj.

A temesvári tüzer-lovardában — mint onnan távirják — ma délután véres pisztolypárbaj volt. Krikk Aladár földművelésügyi miniszteriumi jószágfelügyelő, a ki azelőtt kinestári tisztartó volt Temes-Rekason, kényes ügyből kifolyólag Belesak dévai közjegyző és Vida uradalmi tiszt által párbajra hívatta ki Korossy György rekási szolgabíró, a kinek Ottlik földbírtokos és Jovanovich temesmegyei főjegyző segédkeztek.

A segédek rendkívül súlyos föltételeket szabtak: husz lépés távolság, öt lé, és előremenés s háromszori golyóváltás. Krikk azonnal megtette az öt lepest. A lövések egymásután dördültek el. A harmadik golyóváltásnál Krikk golyója Korossy jobb tüdőjébe furódott. Korossy vértől borítva rogyott össze és eszméletlen állapotban vitték be a kórházba. A golyót kivenni nem lehetett. A sebesült állapota reménytelen.

Fölpofozott áll. anyakönyvvezető.

A Z. és V. írja: Ó-Kanizsán febr. hó 25-én este vigán biliárdozott együtt Sch. J. magy. kir. áll. anyakönyvvezető és K. M. takarékpénztári könyvelő. A két jó barát között játék közben egy kis nézet eltrés támadt. Ugyanis K. azt mondta Sch.-nek, hogy egy poent jogtalanul irt fel: erre Sch. kikérte ezt magának; de K. tanuk előtt fenntartotta előbbi állítását; Sch.-nek tanuk előtt a válasza az volt, hogy K. egy „nagy számár”. Erre a megsértett K. — ki tartalékos hadnagy — azzal felelt, hogy Sch. barátját pofon ütötte. Rövid dulakodás után a beesületében erősen megsértett anyakönyvvezető eltávozott. A takarékpénztár könyvelő pedig, mint aki dolgát jól végezte, ujságot fogott és olvasott. De ez a csendes állapot nem tartott soká, mert Abonyi vendéglősnek aczetylennel kivilagitott termében megjelent a pofon ütött anyakönyvvezető, azonban nem egyedül, hanem magával hozta btyját, — aki foglalkozására nézve községi képviselő — és egyenesen neki rotottak a védtelenül ülő, mit sem sejtő könyvelőnek és pálczával, székkel, kezzel agyba-főle vertek, és talán még most is verné a felbőszült testvér-pár, ha dr. Löbl ügyvéd közéjük — nem lép és azt nem kérdi tőlük, hogy uri emberek is szoktak így verekedni. Folytatása a dolgnak a zentai kir. jbiróságnál lesz.

Zártkörű purimestély.

Tegnap ülték meg izraelita polgártársaink a purim örömmüncpét, ez az a nap, melyet köznyelven farsangnak neveznek, mert minden hitbuzgó zsidó családnál dáridót esapnak annak emlékére, hogy a gonosz Hámán intrikája daczára a zsidók megmenekültek a végpusztulástól. Ez alkalommal fényesen sikerült zártkörű purimestélyt rendezett Krausz Vilmos, a debreczeniek köztisztviselőiben álló főbbje is. A vendégszerető hazat igen nagyszámu előkelő közönség kereste fel. Az estélyt a legjobb kedv, a legkitünőbb hangulat uralta, s a jelenvoltak pompásan mulattak a különféle alárezesok felvonulásán. A társaságot a hajnali órák is alig voltak képesek a kedves családi tűzhelytől elszakítani.

Egy öreg sugó halála.

Jakab István, a ki 20 év előtt sugója volt a debreczeni színháznak, e napokban meghalt Aradon, ahol az utóbbi időben éldegélt. Eetének szebb felét azonban nálunk töltötte és bizonyára sokan emlékeznek ma is egy hófehér ősz emberre, a ki a főtéren, a temetőben bolyongott naphosszat — ha szép volt az idő és verseket irt meg szindarabokat tervezgetett.

A tervnel azonban nem maradt Jakab bácsi, hanem meg is csinálta a darabokat, 25—30 darabja várta a díesőséges színpadi feltámadást, mit különben az öreg színműves is igyekezett előmozdítani. — Gyakran kereste fel E. Kovács Gyulát darabjaival, arra kerve, ho y adassa elő azokat. Kovács egy ideig a zaklató öreg sugónok kiterő választ adott.

Nem akarván keseríteni, de végre is megsokalván a dolgot kijelentette, hogy azok a darabok nem érettek meg a hallhatatlanságra. Erre aztán felfortyant Jakab bácsi és nyomban megénekelté az esetet — mondván:

A mióta gögös, nagy ur lett belőle,
Darabom leuczi s gunnyal szól felőle!

Majd parbeszedben irta meg a közte és E. Kovács közt lefolyt jelenetet. A többek közt írja, hogy Kovács dübe borult és így rivalt az előtte álló Jakabra:

Taguj innen öreg hig agyvelőd vagyok,
Annak köszönheted, hogy nem ütlek agyon!

Most már esendes ember szegény öreg Jakab. Nem izgatják írói díesőséget vágyai. Pihen az aradi temetőn.

Köszönetnyilvánítás.

Alulírott, s „Függetlenségi kör“ elnökege nevében köszönetet mond dr. Király Péter ügyvéd urnak, a miért „A rabság világából“ című — most megjelent — verskötetének egy példányát olvasóköriünk könyvtárának volt szives adományozni. Debreczen, 1901. március 6. Szendi Imre, könyvtárnok.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz.

(Leány- és fiu-biztosító-intézet) 1901. február hóban 1090 jutalékrész irattatott be és nászjutalékok fejében 42.231 K. 26 fill. fizettetett ki. 1901. január 1-től február 28-ig beirt összes jutalékrészek száma 2263 és a kifizetett nászjutalékok összege 60.567 K. 89 fill. Az intézet fennállása óta nászjutalékok fejében 5.839.858 k. 49 fill. fizettetett ki. Vagyon és pénztári állomány 1901. február 28-án 6.432.744 K. 04 fill.

IRODALOM.**Nemzeti irodalmunk története és a család.**

Nincs nemzet, a hol nagyjainak életét és műveit oly kevéssé olvassák, mint nálunk.

Azokon kívül, akik ugyszólván exoffo tudományal foglalkoznak, mint pl. pap, tanár, alig fordulnak meg nemzeti nagyjaink művei. Meg az újabb és legújabb írók könyved belletrisztikus és — a verizmusra hajló műveit csak elolvassák, de klasszikus íróink — Kölesei, Kazinczy, Fái, Vas Gereben, Vörösmarty, báró Kemény Zsigmond, stb. műveit alig találjuk a könyves polczokon és ha megis vannak egyik-másik családnál, felvagtatlanul hevernek ott.

És vajjon mi ezen — indolentiának az oka?

Nagyobbrészt az, hogy nem ismerik elegendé ama kinecek értékét, mit e jeles írók művei magukban rejtenek.

Az a leánya egy két szemelvényt olvasott a felső leányiskolában, aztán — olvassa a Gyurkovits fiukat és leányokat. Ha oly könyvet adának az értelmes és művelt anyák kezébe, a melyből visszatükrözletve találnák nemzetünk egész irodalmát, megtanulnák azt becsülni és olvasni is.

Ilyen mű jelent meg az Athenaeum könyvkiadó vállalatban Budapesten.

„A Magyar Nemzeti irodalom történeti ismertetése Beöthi Zsolt-tól“ ezim alatt. A nagyszabásu mű két kötetből áll. Az egyik kötet tartalmazza irodalmunk történetét a legrégebb időkől Kisfaludy Karolyig, a II-ik kötet pedig Kisfaludy Károlytól mostanáig tárgyalja irodalmunk történetét. Most hagyta el a sajtót a hetedik illetve a nyolczadik kiadás.

Beöthi Zsolt, ki maga is íróink legjelesebbike és poeta isten kegyelméből nem irt száraz történetet. Könyvében megelevenednek az írók is beszélve tanitanak. — Beöthi könyve az értelemre és érzelemre egyaránt hat. Nem is száraz tankönyv az, hanem élvezetel, szórakozást és ismeriet nyújtó könyv egyaránt.

Nem is volna szabad, egyetlenegy művelt család asztaláról hiányzani Beöthi nemzeti irodalmunk történetének. Miért is a legmelegebben ajánljuk jelzett művet a művelt családoknak. A két vaskos kötet ára 10 kkrona.

Kuthi Zsigmond.

Megölte az apósát.

(Kenderfonalért halál.)

március 6.

Beesületes, jóra való munkásember volt mindaddig, míg feleségét ki nem vitték a temetőbe. Iszákos, garázda, munkakerülő lett, mihelyt özvegyiségre jutott. Eleinte elkeseredésből járt a koresmába, később annyira megszokta az italt, hogy szenvedélye lett a pálinkaivás. És ez vitte őt a pusztulásba, hova magával sodorta gyermekeit. A gonosz életnek csuf halál lett a vége. A balta fokával oltották ki életét.

A gyilkosságról tornai tudósítónk a következőket jelenté:

Tarczai András egerszögi módos parasztagzda felesége elhunytával nagyon neki adta magát a korhelykedésnek. A munkáról hallani sem akart, nap-nap után a koresmában töltötte idejét. A léha élet persze nem sokáig tartott, a mi vagyonkája volt, az mind a koresmáros zsebébe vándorolt.

A ruhát, butort, takarmányt, állatot lassán-kint eladogatta és mikor már mindent értékesítő holmija elfogyott, hitelbe járt idogálni. De nem soká. A tönkrement embernek felmondták a hitelt.

Az elzüllött embert végre is magához vette veje, Lenkei Ferencz asztalosmester. Tarczai András azonban ezt gonoszul hálalta meg. A házból egy-mást ellopkodott s azt eladva, árán a koresmában lerészegedett. E miatt napirenden volt a perpatvar, verekedés s a család békés nyugalma a vén korhely teljesen feldulta. Tegnapelőtt Tarczai András vejének lakásáról, míg az távol volt, több köteg kenderfonalat lopott el s azt négy koronaért eladta a koresmában. Az arat rögtön el is itta.

Mikor részegen hazament, Lenkei Ferencz már dühösen várta.

— Hova tette kend a kenderfonalat?

— Mi gondod vele. Elittam, felelt dühösen Tarczai s a sarokból egy baltát ragadva nekirohant Lenkeinek.

— Meguntam már a szidásodat. Dögölj meg kutya!

De Lenkei villámgyorsan hozzáugrott s kicsavarta a kezéből a baltát s azzal ugy fejbe vágta Tarczai Andrást, hogy az holtan, kettéhasított fejjel, szétloccsant agyvelővel bukkott a földre.

A gyilkost elfogták. A véres esetben a vizsgálatot Szabó József tornai aljárásbíró vezeti.]

Az anarkista hegedüje.

(Rejtély, melynek nehéz a megfejtése)

márc. 6.

Szegeden szenzációs esetről beszélnek. Az eset még rejtély, egyelőre nem tudni tréfáról van-e szó, vagy komoly dologról.

Lehet, hogy tréfáról van szó, de ez esetben is megrovandó az olyan tréfa, mely a kor legelvetemültebb emberét, nemesak a magyar nemzet, de minden becsületesen érző ember előtt gyűlölt, hitvány gonosztevő nevét akarja megörökíteni egy hangszer belsejében, melynek aza rendeltetése hogy nótákkal sirja, vagy kaczagja tele a magyar ember fülét.

Ha komoly dologról van szó, ki kell kutatni évekre visszamenőleg, hogy kiknek a kezén volt az a hangszer.

Ki az az elvetemült, aki megvadult, elkárhozott lelkének örvöngő titkát egy zenegő fára rótta föl.

Az esetről a következő tudósítás számol be:

Ifju Tóth Sándor szegedi ismert jönevű hangszerkészítőhöz a napokban ócska hegedüt vittek kijavítás végett.

Mikor a hegedüt kibontották, a tetejének belső oldalán ezerúzával irt mondatokat találtak. Csupa istenkáromlás, vad szitkozódás mindenre, a mi ember előtt a földön szent.

Tagadja, hogy Isten van és ha van

Isten. káromolja azeket, a kiket Isten arra rendelt, hogy e földön jó és balsorsban a népek vezérei legyenek.

Szidja az egyházat, mely nélkül társadalom nem létezhet, káromolja a hitet, mely nélkül pokol volna e föld, mert hiszen ember-ember ellen fordulna. Az utolsó két mondat a következő:

„Éljen Lucheni!

Írta egy anarkista. Budapest 1896/10.”

Most az a kérdés, ki írta e mondatokat a hegedű belsejébe. Mert nincs kizárva hogy idegen kéz firkálta tele a hegedűt az tulajdonos tudta nélkül.

Mindenesetre kiderítendő, hogy a utolsó években kiknek a kezén fordult meg az a hegedű és azok akik a hegedűvel bántak, olaszokkal tartottak e fönt összeköttetést.

Az utolsó mondatban foglal dátum érdekes, mert 1896. jún. 10-én még élt hazánk Nagyasszonya és a világraszóló tragédia csak két évvel később, 1898. szept. 10-én következett be;

A jegyzet tehát már 1886-ban eljenzi az emberiség gyalázatát. A hegedű jelenlegi tulajdonosától várjuk meg az első tájékoztatást az iránt, hogy nem hitvány, ostoba eszmetevésről van-e szó, melyet azért követhettek el, hogy a hegedű tulajdonosát valamikor meggyalazzák.

A svéd királyné bölcsője.

márc. 6.

Tjörn szigetén buzgón kutatnak most a svéd királynénak ott elásott aranybölcsője után.

Még 1720-ban történt, hogy egy drágaságokkal megrakott hajó vetődött a sziget partjaira és a lakosok kirabolták. A hatalmukba került gazdag rakomány között volt az aranybölcső is, amelyet a német uralkodó ajándékozott Ulrika Eleonora svéd királynénak. A kincseket a lakosok felosztották egymás között és akkora sziget papja egy értékes sétapalezatot kapott. Mikor a pap később a fővárosba ment egy parlamenti ülésre, botja általános feltűnést keltett, és a király magához hívatta őt, hogy megkérdezze, hogyan jutott az értékes palezathoz.

A pap előadta, hogy a tengeri vihar egy hajót vetett a partra és a lakosok a drágaságokat megmentették.

Ezre a király azonnal katonákat küldött a szigetre, hogy a hajóról elvitt kincseket foglalják le. A lakók azonban a kincseket részben eladták, részben eldugdosták, úgy, hogy a katonáknak eredménytelenül kellett visszatérniök. Egy-két év múlva egy öreg paraszt betegedett meg Tjörn szigetén.

Papot hívatott és meggyóna, hogy Ulrika Eleonora királyné aranybölcsője az ő kertjében van elásva. Egeszen pontosan leírta a helyet és kérte a papot, hogy a bölcsőt küldjék el a királynának. Alig távo-

zott el a gyóntató-anya, a paraszt megbánta hogy a bölcső helyét elárulta, összeszedte utolsó erejét, felkelt s a bölcsőt egy másik helyre ásta el. azután ismét lefeküdt és pár nap múlva meghalt. Mikor a megjelölt helyről a bölcsőt ki akarták emelni. — természetesen semmit sem találtak. Később új kutatásokat rendeztek, de minden eredmény nélkül, a drága bölcső eddig még nem került elő. Hogy a mostani kutatások eredménytelenség fognak-e járni, az még a jövő titka.

CSARNOK.

A ki nem a szivére hallgat.

Társadalmi regény.

A „Debreczen” számára írta **Vajda József**
Folytatás.

Hideghkuty Gida. (10)

A molnár igen tisztességes, istenfélő ember volt, csak abban az egy hibában szenvedett, hogy nem szerette a bort. Mindenki Bornemissza Boldizsárnak hívta.

Egyszer valamelyik királynak — a nevére már nem emlékszem, mert régen volt; még akkor a legtöbben valamelyik fő fene-kén hűsöltünk — elég az hozzá, hogy egy királyunk kíséretével levetődött a völgybe, eltikkadva, elfáradva, élen-szonján. Nagyon megörült tehát mikor embert látott meg a molnár személyében.

„Van-e egy kis harapni való szolgám én vagyok a királyod, s ezekkel az illusztris urakkal ugyancsak megeheztem!” — szólt a király.

„Van biz' nekem, király atyám, már a hogy szegénységemtől kitélek frissen sült czipóm, meg egy kis sajtom; ha humillimus szolgáljától nem veszi rossz neven, én nagyon szívesen adom.”

És az éhes társaság oly jó ízűen falatozta a puha czipót, meg a vajás sajtot, hogy Lukullus se' különben az ő kolibri n elveit!

„Hát valami jó szomjuságcsillapító szered van-e fiam?”

„Felseges királyom, már én csak olyan ember vagyok, hogy a szeszes italt nem szeretem, mert könnyen megérthat, de vizet adhatok olyant, a minőt csak kevés ember iszik. Ha nincs más, megteszi most az is!”

Hogy a víz volt-e oly fölséges, vagy a fehér czipó nyelte annyira, elég az hozzá, hogy a fölséges király és nemes vitézei egyhangulag konstataáltak, hogy kitünő, isteni ital!

„Te már csak megvendégeltél minket szolgám fejedelmileg de hát most ennek fejében mit kívánsz?”

„Fölséges királyomnak hű alattvalója voltam mindig, az is akarok maradni, tehát ezért a kis eledelért, meg a vizért nem kívánhatok semmit. De ha királyom meg akar jutalmazni jószágával, úgy azt kérem, hogy ettől a kis malomtól ne fizessenek adót. Ugyis kevés a jövedelem.”

„Légy nyugodt fiam meglesz . . .”
Egy pár hétre pedig jött a királytól egy kengyelfutó, a ki egy nagy paksamétát adott át Boldizsárnak, melyben az egész völgy legmagasabban neki és törvényes utódainak adományoztatik s így természetesen a malom-adótól is felmentetik. Mivel pedig a király nem tudott vendégszerető házigazdájának a nevéből, csak annyit, hogy Boldizsár azért

a kies völgyről és a fölséges vizről ő maga adott neki a nemesi levélben nevet, így: hideghvölgyi és hideghkuty Hideghkuty Boldizsár.

Ez az ur volt tehát a galánt főhadnagy hetedik öse, a kire mindig oly büszke!

Hideghkuty inogni érezte már czipője alatt a talajt, passzívái már-már meghaladták az aktívákat és az urat mégis játszania kellett.

Ez aztán az igazi cifra nyomorúság! Minden reggel arra ébred, hogy neki tulajdonképen már semmiye sincs, csak a neve és este mégis neki kell a „rex bibendi”-nek lenni.

(Folyt. köv.)

Nyilt-tér.

Tschinkel Aug. Fiai.

Van szerencsénk t. vevőinket értesíteni, hogy **csokoládé, cacao, czukorka, kávépótlékok, fügekavé és dobozgyárunk** üzeme az eddigi mérvben folytatattik úgy hogy minden rendelmenyt a legponosabban azonnal szállítunk.

Tschinkel Aug. Fiai

cs. és kir. udv. szállítók.

275-1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. tvszék mint tki hatóság részéről közhírré tetetik, hogy Altman Menyhert végrehajtónak Sándor István és neje Pozsgai Mária elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. tvszék s a derecskei kir. bíróság területén lévő a derecskei 726 sz. tjkvben A + 1178. hr. sz. a. foglalt ház és beltelekre az 1881. é. LX. tc. 156 §-a értelmében egészben 320 korona a derecskei 677. sz. tjkvben A l. 3657. 5138 6986. 8764 10302. hr. sz. foglalt ingatlanokból Pozsgai Mariát illető részekre 680 kor. 20 fill. a derecskei 677 sz. tjkvben A + 2226 hrsz. a. foglalt ingatlanra az 1881. é. LX. tc. 156 §-a értelmében egészben 96 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendelvény, annak fogantatására határidőül az **1901. év április hó 29-ik napjának d. e. 9 órája** Derecske község házához kitűzetett.

Kikiáltási ár a kitett becsárak, azonban az árverésre kitett ingatlanok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170 §-a értelmében a bálnatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elő-mérvényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órak alatt a kir. tvszék mint tki hatóságnal és Derecske község előjáróságánál tekinthetők meg

Debreczen, 1901. jan. 31. Debreczen kir. tvszék mint tekkönyvi hatóság.

Harsányi Gusztáv

kir. tvszéki bíró.

Gyárkémények, kazánbe-falazások gépalapok és mindenféle diszkörmives munkák, valamint nedves falaknak tökéletes szárazzá tételét 10 é. jótállás mellett elvállalja Szathmáry József építőmester Debreczenben Erzsébet ut. 29.

Egy használt zongora olesó árban eladó. Széchenyi-u. 27 sz. a.

Műhelyek, tágas szimel és kis lakással május 1-ére kiadó. Széchenyi-u. 27 sz. a. Értekezhetni ugyanott az utcai lakónál.

Nagy Block naptárak, rendkívül praktikusak 1901. évre 40 kr-ért kaphatók kiadóhivatalunkban.

Gyarmathy János mészáros
Dégenfeld-tér 9 sz. (Csapó-u. sarok.) Husárok : I. rendű 50 kr. II. r. 44 kr. 1 kgr. rostélyos 5 szeletbe. Friss és füstölt sertés-hus napi folyó áraknál 4 krral olesobban. Vegyes hideg felvágott allandoan friss. Virsli és szavalade dbja 4 kr. Az üzlet reggel 6-tól este 8-ig nyitva. Főüzlet Bethlen u. 29. (saját ház.) Itt a husárok : I. r. 48 kr. II. r. 40 kr., itt is mindenféle hentes cikkek kaphatók. Vendéglősöknek megfelelő árendemény!

Elsőrendű arankamentes a m. kir. állami Vetőmagvizsgáló állomás által olomzárólt

Óhere és luczerna magot,

továbbá eredeti északnémet kiválóan megbízható kipróbált kitűnő csiraképeségű

Oberndorf, vörös Mamuth és olajbogyó
alaku

répamagot,

jutányos áron ajánl

Holländer Adolf és fia cég

Debreczen, Piacz-utca 28.

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni kerületi betegsegélyző pénztárnál **négy orvosi állás** üresedésbe jöven, azokra ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állásokra, melyek mindegyike 1200 kor. évi fizetéssel és ha a pénztár anyagi viszonyai engedni fogják, az igazgatóság által évről-évre hozandó határozat alapján utólagosan kiutalandó 10 kor. kócsi díjpótlékkal van egybekötve, pályázhat bármely helyben lakó gyakorló orvos.

A megválasztandó orvosoktól megkívántatik, hogy lakásukat lehetőleg a városnak azon kerületében, de mindenesetre annak közelébe tegyék át, mely kerület részökre már a f. é. ápr. 1-től kezdve a pénztári tagok egészségügyi ellátása céljából az igazgatóság által ki fog jelöltetni.

Pályázók kérvényökben kijelenteni tartoznak, hogy a pénztár alapszabályaiban foglalt és az orvosok működésére vonatkozó rendelkezéseket, továbbá a kerületi betegs.

pénztár hivatalos helyiségében betekintésül kített egészségügyi szolgálati szabályzat tartalmát ismerik s hogy magukra nézve ugy ezen szabályzat rendelkezéseit kötelezőnek ismerik el, valamint hogy a pénztár igazgatósága által ezután kidolgozandó fegyelmi szabályzat határozmányainak magukat alávetik.

Oly pályázati kérvények, melyek ezen kijelentést nem tartalmazzák, figyelembe vétetni nem fognak.

A pályázati kérvények **1901. márczius hó 16-ik napjának déli 12 órájáig** Berger Jenő elnökhöz nyújtandók be.

A megválasztott orvosok kötelesek lesznek **f. é. április hó 1-én** állásukat elfoglalni.

Debreczen, 1901. márcz. 5.

A kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósága nevében

Berger Jenő
elnök.

Grünvald József
titkár.

Meghívás.

A debreczeni ipar- és kereskedelmi bank XXXIV. rendes évi közgyűlését

1901. évi márczius hó 17-én, d. e. 10 órakor saját helyiségében fogja megtartani, melyre a t. részvényesek ezennel meghívottnak oly figyelmeztetéssel, hogy az alapszabályok 28. cikkének értelmében részvényeiket a közgyűlést megelőző 5 nappal előbb az intézet pénztáránál le kell tenniök.

Tárgysorozat :

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentésével kapcsolatosan a zárszámadások előterjesztése.
3. A mérleg, nyereség felosztás, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása iránti határozat-hozatal.
4. Az alapszabályok értelmében kilépő két igazgatósági tag helyére két igazgatósági tag választása 3 évre.
5. A felügyelő bizottság három tagjának megválasztása.

Az évi jelentés és mérleg a közgyűlést közvetlen megelőző 8 napon az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Kelt Debreczenben, 1901. évi febr. 16-án tartott ülésünkből.

Az igazgatóság.

Női és férfi
ruhák
Festése és tisztítása

kifogástalanul
Hrabéczy Antal
kelmefestő és tisztító intézetében
eszközöltetik.
DEBRECZEN,
Széchenyi-utca 42.